

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

مستندات اجرایی

سیاست‌های کلی

اقتصاد مقاومتی

(۳)

«شاخص‌های ارزیابی

برنامه‌های اقتصاد مقاومتی»

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

معاونت هماهنگی برنامه و بودجه

امور شورای اقتصاد و اقتصاد مقاومتی

بهار ۱۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱.....	شاخص‌های ارزیابی برنامه‌های اقتصاد مقاومتی-شاخص‌های حوزه اقتصاد کلان
۳.....	شاخص‌های مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی به تفکیک هر یک از برنامه‌های ملی اقتصاد مقاومتی

◀ مقدمه

هدف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تأمین رشد پویا، بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز می‌باشد. این سیاست‌ها در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ توسط رهبر معظم انقلاب به قوه مجریه، مقننه و قضائیه ابلاغ شد.

اهم اقدام‌های اجرایی در قوه مجریه برای ساماندهی اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب به شرح ذیل می‌باشد:

۱- ریاست جمهوری اسلامی ایران طی نامه شماره ۱۷۹۰۶۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱، معاون اول رئیس‌جمهور را مسئول ساماندهی اقدامات بایسته در رابطه با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نمودند.

۲- معاون اول رئیس‌جمهور در مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۰ طی ۱۵ ابلاغ به دستگاه‌های مرتبط و شورای عالی امنیت ملی، تکالیف هر دستگاه را تعیین و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور را مسئول تلفیق و تهیه برنامه‌های اجرایی نمودند.

۳- در فروردین ماه سال ۱۳۹۳ «شورای اقتصاد» به عنوان مرجع تصویب برنامه‌های اقتصاد مقاومتی تعیین گردید. مصوبات شورای اقتصاد در مجموعه‌ای تحت عنوان «مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی» در تابستان سال ۱۳۹۳ منتشر گردید (متن کامل کتاب مزبور از طریق وبگاه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور قابل دسترسی است).

۴- ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در جهت اجرای منویات رهبر معظم انقلاب بر اساس مصوبه شماره ۸۵۰۰۱/ت۵۲۴۴۲-هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۳۱ هیئت‌وزیران به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور تشکیل گردید. ستاد مزبور تاکنون جلسات متعددی برگزار نموده است و از جمله مصوبات آن تصویب برنامه‌های ملی، طرح‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی است.

این مجموعه با هدف دسترسی آسان به مستندات اجرایی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به صورت یک مجلد جیبی توسط دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی تدوین گردید.

در پایان ضمن سپاس و تقدیر از کلیه همکاران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاه‌های اجرایی به خاطر تلاش‌های شایسته به عمل آمده در راستای تحقق اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، از کلیه صاحب‌نظران، اساتید دانشگاه، کارآفرینان و سایر عزیزانی که دغدغه پیشرفت و اعتلای ایران اسلامی را دارند، تقاضا دارد نقطه نظرات و پیشنهادات خود را در رابطه با اجرای هرچه بهتر برنامه‌های ملی، طرح‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی، به «امور شورای اقتصاد و اقتصاد مقاومتی» سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور منعکس نمایند.

فرهاد دژپسند

معاون هماهنگی برنامه و بودجه و

دبیر ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

بهار ۱۳۹۵

◀ شاخص‌های ارزیابی برنامه‌های اقتصاد مقاومتی

۱ شاخص‌های ارزیابی برنامه‌های اقتصاد مقاومتی

◀ شاخص‌های حوزه اقتصاد کلان

الف) تحقق رشد پویا

- ✓ نرخ رشد تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه
 - ✓ واریانس نرخ رشد تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه
 - ✓ سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی کشور
به قیمت پایه
 - ✓ سهم ارزش افزوده بخش صنعت (ساخت) از تولید ناخالص داخلی
کشور به قیمت پایه
 - ✓ سهم ارزش افزوده بخش معدن (به جز نفت و گاز) از تولید
ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه
 - ✓ سهم ارزش افزوده بخش نفت و گاز از تولید ناخالص داخلی
کشور به قیمت پایه
 - ✓ سهم ارزش افزوده بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی کشور
به قیمت پایه
 - ✓ نرخ تورم بر اساس شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
 - ✓ واریانس نرخ تورم
- ب) کاهش آسیب پذیری اقتصاد
- ✓ سهم عوائد نفتی در بودجه کشور

^۱ - شاخص‌های ترکیبی می‌تواند براساس شاخص‌های ارزیابی برنامه‌های اقتصاد مقاومتی

- ✓ ترکیب صادرات کشور بر حسب کشور مقصد
- ✓ ترکیب واردات کشور بر حسب کشور مبدأ
- ✓ ترکیب واردات به تفکیک واسطه‌ای، مصرفی و سرمایه‌ای

ج) افزایش انعطاف پذیری اقتصاد

- ✓ رشد تولید و تعداد محصولات در صنایع بالا دست و پایین دست نفت و گاز
- ✓ رتبه ایران در شاخص رقابت پذیری جهانی به تفکیک اجزای ۱۲ گانه آن
- ✓ رشد سرمایه گذاری ایرانی در کشورهای خارجی
- ✓ نسبت کفایت ذخایر ارزی
- ✓ نسبت کفایت ذخایر خارجی کشور
- ✓ سهم ایران در زنجیره تولید بین‌المللی (جهانی)

◀ شاخص‌های مرتبط با برنامه‌های ملی اقتصاد مقاومتی
(مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی)

۱. برنامه ملی ارتقای بهره‌وری

- ✓ شاخص بهره‌وری نیروی کار بر حسب تقسیم تولید ناخالص داخلی بر تعداد شاغلان کل کشور
- ✓ شاخص بهره‌وری نیروی کار بر حسب تقسیم ارزش افزوده هر یک از بخش‌های اصلی اقتصاد بر تعداد شاغلان آن بخش
- ✓ شاخص بهره‌وری نیروی کار بر حسب تقسیم تولید ناخالص داخلی بر ساعت اشتغال کل
- ✓ شاخص بهره‌وری سرمایه بر حسب تقسیم تولید ناخالص داخلی بر ارزش موجودی سرمایه ثابت کل کشور
- ✓ شاخص بهره‌وری سرمایه بر حسب تقسیم ارزش افزوده هر یک از بخش‌های اصلی اقتصاد بر ارزش موجودی سرمایه ثابت آن بخش
- ✓ نرخ رشد بهره‌وری کل عوامل تولید
- ✓ شاخص بهره‌وری انرژی بر حسب تقسیم ارزش ستانده بر مقدار انرژی مصرف شده در اقتصاد کشور
- ✓ شاخص شدت انرژی: مصرف نهایی انرژی (بشکه معادل نفت خام) تقسیم بر تولید ناخالص داخلی
- ✓ شاخص بهره‌وری آب بر حسب تقسیم ارزش ستانده بر مقدار آب مصرف شده در سطح کل اقتصاد
- ✓ بهره‌وری فیزیکی آب کشاورزی (مقدار آب مصرفی کشاورزی (مترمکعب) تقسیم بر مقدار محصول تولیدشده (کیلوگرم))

- ✓ بهره‌وری اقتصادی (ریالی) آب کشاورزی (مقدار آب مصرفی کشاورزی) (مترمکعب) تقسیم بر سودخالص محصول تولیدشده (ریال)
- ✓ سرانه مصرف آب در بخش کشاورزی به ازای هر واحد ارزش افزوده این بخش
- ✓ سرانه مصرف آب در بخش صنعت به ازای هر واحد ارزش افزوده این بخش
- ✓ راندمان نیروگاه‌ها
- ✓ تلفات انتقال و توزیع مصرف انرژی برق

۲. برنامه ملی پیشبرد برون‌گرایی اقتصاد (توسعه صادرات غیر

(نفتی)

- ✓ نرخ رشد صادرات غیر نفتی
- ✓ تراز تجاری غیر نفتی کشور
- ✓ تراز حساب جاری کشور
- ✓ نسبت صادرات غیرنفتی به کل صادرات - وزن / ارزش
- ✓ نسبت صادرات غیرنفتی به کل واردات - وزن / ارزش
- ✓ نسبت صادرات غیرنفتی به واردات (بدون میعانات گازی) - وزن / ارزش
- ✓ نسبت واردات کالاهای سرمایه‌ای (واسطه‌ای) به کل واردات - وزن / ارزش
- ✓ نرخ رشد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
- ✓ نسبت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی + قراردادهای به تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
- ✓ نسبت سرمایه‌گذاری خارجی (FDI + قراردادهای مشارکتی + فاینانس) بر کل تامین مالی

- ✓ نسبت سرمایه‌گذاری ایران در خارج از کشور تقسیم بر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
 - ✓ شاخص ترانزیت کل (جاده ای به جاده ای / ترانزیت جاده ای به دریایی / ترانزیت دریایی به جاده ای / ترانزیت دریایی به دریایی / ترانزیت از طریق راه آهن)
 - ✓ نسبت صادرات محصولات (کالا و خدمات) دانش بنیان به کل صادرات
 - ✓ نسبت صادرات (کالاها و خدمات) از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به کل صادرات- وزن / ارزش
 - ✓ نسبت درآمد ترانزیت به کل صادرات غیرنفتی
 - ✓ نسبت درآمد سواپ و ترانزیت برق به کل درآمد صادرات غیرنفتی
 - ✓ عضویت در نهادهای بین المللی، پیمان‌ها و موافقت نامه های منطقه‌ای و بین‌المللی
 - ✓ شاخص باز بودن اقتصاد کشور
 - ✓ سهم خدمات فنی مهندسی از کل صادرات غیرنفتی
 - ✓ سهم خدمات گردشگری از کل صادرات غیرنفتی
 - ✓ شاخص تمرکز جغرافیایی صادرات و واردات
 - ✓ سهم خدمات گردشگری از کل صادرات غیرنفتی
- ۳. برنامه ملی ارتقای توان تولید ملی (درون زایی اقتصاد)**
- ✓ شاخص سهولت انجام کسب و کار و رتبه جهانی کشور در این شاخص
 - ✓ شاخص کارآفرینی و رتبه جهانی کشور در این شاخص
 - ✓ شاخص توسعه مالی و رتبه جهانی کشور در این شاخص
 - ✓ درصد تغییرات سالانه نرخ ارز بازار آزاد
 - ✓ سهم مطالبات غیرجاری در تسهیلات اعطایی بانک‌ها
 - ✓ درصد خودکفایی در تولید کالاهای اساسی

- ✓ رتبه ایران در شاخص رقابت‌پذیری در سفر و گردشگری
- ✓ افزایش نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی
- ✓ درصد پوشش نظارت بانک مرکزی بر بانکها و موسسات پولی و بانکی
- ✓ نرخ رشد پایه پولی
- ✓ نرخ رشد ضریب فزاینده
- ✓ نسبت اعتبارات طرح‌های مشارکت عمومی - خصوصی به کل طرح‌های تملک سرمایه‌ای
- ✓ نرخ بیکاری جوانان
- ✓ نرخ بیکاری دانش‌آموختگان آموزش عالی
- ✓ نرخ مشارکت جمعیت فعال کشور
- ✓ نرخ مشارکت زنان دارای تحصیلات عالی کشور
- ✓ شاخص تراز تجاری بخش کشاورزی
- ✓ میزان ذخایر راهبردی از محصولات اساسی
- ✓ سهم بازار سرمایه در تامین مالی کشور
- ✓ نرخ رشد تعداد گردشگران داخلی
- ✓ سهم واردات کالاهای مصرفی از کل واردات
- ✓ سهم واردات کالاهای واسطه‌ای از کل واردات
- ✓ سهم واردات کالاهای سرمایه‌ای از کل واردات
- ✓ تفاوت بین نرخ رسمی و آزاد ارز
- ✓ نرخ رشد اشتغال روستایی

۴. برنامه ملی عدالت بنیان‌کردن اقتصاد و توسعه عدالت

اجتماعی

- ✓ سهم افراد واقع در زیر خط فقر نسبی منطقه‌ای

- ✓ ضریب جینی
 - ✓ نسبت هزینه‌های دهک اول به دهک دهم
 - ✓ فاصله دسترسی به زیرساخت‌ها در مناطق مختلف
 - ✓ فاصله شاخص توسعه انسانی HDI در مناطق مختلف
 - ✓ شاخص توسعه انسانی
 - ✓ فاصله نرخ بیکاری بین مناطق
۵. برنامه ملی برقراری انضباط مالی در بخش عمومی و قطع

وابستگی بودجه به نفت

- ✓ نسبت منابع حاصل از عوائد نفت و گاز در بودجه عمومی
- ✓ نسبت درآمدهای مالیاتی به بودجه عمومی کشور
- ✓ تراز عملیاتی بودجه
- ✓ نسبت درآمدهای عمومی غیر نفتی به اعتبارات هزینه‌ای
- ✓ نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی
- ✓ نسبت اعتبار ردیف‌های متفرقه از کل اعتبارات عمومی دولت
- ✓ درصد دستگاه‌های اجرایی موفق در استقرار نظام بودجه ریزی
- مبتنی بر عملکرد از کل دستگاهها
- ✓ نسبت بودجه عمومی دولت به تولید ناخالص داخلی
- ✓ نسبت شاغلان بخش عمومی به کل

۶. برنامه ملی توسعه اقتصاد دانش بنیان

- ✓ شاخص اقتصاد دانش بنیان (KEI)
- ✓ شاخص نوآوری جهانی (GII)
- ✓ شاخص دستیابی به فناوری (TAI)
- ✓ شاخص عملکرد رقابت صنعتی (CIP)
- ✓ شاخص ظرفیت نوآوری ملی
- ✓ نسبت ارزش افزوده محصولات با فناوری پیشرفته از تولید ناخالص داخلی

- ✓ نسبت صادرات کالاهای با فناوری پیشرفته به کل صادرات غیرنفتی
- ✓ سهم صادرات کالاهای با فناوری برترنسبت به کل صادرات
- ✓ نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی
- ✓ سهم تکنولوژی از رشد اقتصادی
- ✓ سهم دانش‌بنیانی از رشد اقتصادی
- ✓ میزان ثبت اختراعات

۷. برنامه ملی گفتمان سازی و فرهنگ سازی اقتصاد مقاومتی

- ✓ نسبت تعداد عناوین آثار مکتوب هنری و آموزشی در حوزه اقتصاد مقاومتی به کل
- ✓ نسبت تعداد محصولات چند رسانه‌ای تهیه شده مرتبط با اقتصاد مقاومتی به کل
- ✓ نسبت تعداد آثار علمی، فرهنگی، تهیه شده در عرصه اقتصاد مقاومتی در صدا و سیما به کل
- ✓ نسبت تعداد ساعات برنامه‌های تولیدی صدا و سیما در حوزه اقتصاد مقاومتی به کل

۸. برنامه ملی شفاف سازی و سالم سازی اقتصاد

- ✓ نسبت پرونده‌های تشکیل شده در خصوص مفاسد اقتصاد در نظام قضایی کشور به کل پرونده‌های قضایی
- ✓ نسبت ارزش کل قاچاق کالا به کل تجارت
- ✓ شاخص درصد پوشش نظارت بانک مرکزی بر بانک‌ها و موسسات پولی و بانکی
- ✓ رتبه ایران در شاخص بین‌المللی حکمرانی به تفکیک اجزای آن
- ✓ شاخص توسعه دولت الکترونیک و رتبه ایران

✓ شاخص ادراک فساد (corruption perception index) و رتبه ایران به تفکیک اجزای آن

۹. برنامه ملی توسعه ظرفیت تولید نفت و گاز و تکمیل زنجیره

پایین دستی و توسعه بازار

- ✓ ظرفیت تولید نفت خام
- ✓ میزان تولید نفت کشور
- ✓ سهم تولید نفت از میادین مشترک نسبت به تولید نفت کشور
- ✓ میزان تولید گاز طبیعی پالایش شده (شیرین) کشور
- ✓ سهم تولید گاز از میادین مشترک نسبت به تولید گاز کشور
- ✓ سهم روشهای نوین فروش نسبت به کل فروش نفت
- ✓ میزان تولید میعانات گازی کشور
- ✓ میزان تولید گاز غنی کشور
- ✓ میزان تولید فرآورده های نفتی (به تفکیک فرآورده های اصلی)
- ✓ ضریب بازیافت مخازن نفتی
- ✓ میزان پالایش گاز و نم زدایی
- ✓ میزان پالایش نفت خام و میعانات گازی
- ✓ میزان صادرات نفت کشور (به تفکیک منطقه مقصد)
- ✓ سهم صادرات نفت (نسبت به تولید نفت)
- ✓ سهم تولید نفت ایران از تولید کشورهای عضو اوپک
- ✓ میزان صادرات گاز کشور
- ✓ میزان صادرات گاز از طریق LNG
- ✓ میزان صادرات فرآورده های نفتی
- ✓ میزان ذخیره سازی نفت خام
- ✓ ارزش صادرات محصولات پتروشیمی (دلار) (قیمت ثابت سال

- ✓ ارزش فروش داخلی محصولات پتروشیمی (قیمت ثابت سال ۱۳۹۴)
- ✓ سهم هزینه‌های R&D صنعت نفت به کل هزینه‌های آن
- ✓ ارزش هر تن محصول پتروشیمی به قیمت ثابت صادراتی سال ۹۴
- ✓ سهم برندهای جهانی در تولید نفت خام و گاز
- ✓ سهم برندهای جهانی در مطالعات مخازن نفت و گاز
- ✓ سهم برندهای جهانی در سرمایه‌گذاری در پالایش و پتروشیمی

۱۰. برنامه ملی هدفمندسازی یارانه‌ها

- ✓ نسبت یارانه تخصیصی به فعالیت‌های تولید کالا و خدمات از کل یارانه پرداختی
- ✓ نسبت افراد بهره‌مند از یارانه مستقیم نقدی
- ✓ نسبت منابع هدفمندی ناشی از اصلاح قیمت‌ها به مصارف کل
- ✓ نسبت قیمت حامل‌های انرژی به قیمت فوب خلیج فارس

۱۱. برنامه ملی مردمی کردن اقتصاد

- ✓ سهم بخش خصوصی در تشکیل سرمایه ثابت سالانه کشور
- ✓ سهم اشتغال بخش خصوصی از کل اقتصاد کشور
- ✓ نسبت تعداد طرح‌های عمرانی (طرح‌های تملک‌داری)
- ✓ سرمایه‌ای) واگذار شده به بخش خصوصی به کل
- ✓ شاخص درجه تمرکز بازار در فعالیت‌های اقتصادی^۱
- ✓ ضریب نفوذ بازار سرمایه

^۱ - در محاسبه این شاخص می‌توان از گروه‌های سه گانه ماده ۲ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی استفاده کرد.

- ✓ سهم منابع اختصاص یافته از صندوق توسعه ملی به بخش غیردولتی (مصوب / عملکرد) (به تفکیک تعاونی، خصوصی، و در مجموع)
- ✓ سهم بخش خصوصی از کل تسهیلات اعطایی بانک ها
- ✓ نسبت تصدی های واگذار شده از کل تصدی های احصاء شده قابل واگذاری
- ✓ سهم بخش عمومی در تامین و عرضه عرضه کالاهای عمده (منتخب)

